

Utbildningsinspektion i Tåby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Obligatorisk särskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norrköpings kommun och besökt Tåby skola den 12 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Tåby skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Tåby skola intervjuades ett urval av elever, föräldrar, personal samt rektorn. Inspektörerna besökte även lektioner i olika årskurser samt förskoleklass. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Tåby skola	Antal elever
Förskoleklass	23
Grundskola	113
Obligatorisk särskola	4

Källa: Skolans egna uppgifter

Tåby skola ingår tillsammans med skolorna Dagsberg, Kättinge och Vikbolandsskolan i det så kallade Vikbolandsspåret som i sin tur är en del av Bråviksområdet i Norrköpings kommun. I Vikbolandsspåret samarbetar skolorna kring vissa utvecklingsområden, till exempel likabehandlingsplanen.

Tåby skola har under några få år förändrat sin verksamhet från en skola omfattande förskoleklass och grundskola årskurserna 1–3, till att nu omfatta upp till årskurs 6. I skolan finns även skolbarnsomsorg. Skolbarnsomsorgen granskas på kommunövergripande nivå och bedömningarna av verksamheten återfinns i en separat rapport.

Rektor för Tåby skola har sedan många år även varit rektor för ytterligare en annan skola i Vikbolandsspåret. De senaste åren har skolan haft flera rektorsbyten. Rektorsbytena i sin tur har lett till att det inte har funnits någon kontinuitet gällande vilken/vilka skolor som Tåby skola har ett närmare samarbete med, då detta har styrts av vilken ytterligare skola som rektorn har haft i sin tjänst. Vid inspektionstillfället hade den tillförordnande rektorn varit anställd som rektor för skolan cirka en månad. Rektorn är tillförordnad i avvaktan på att en annan person ska tillträda tjänsten.

Helhetsbedömning

Tåby skola kännetecknas av ett gott arbetsklimat för såväl elever som personal. Detta bedömer inspektörerna vara resultatet av ett medvetet arbete kring såväl normer och värden som kunskaper. Skolans värdegrundsarbete är mycket väl förankrat i den dagliga verksamheten. Eleverna umgås såväl strukturerat som spontant över åldersgränserna i undervisningen, bland annat genom temadagar med faddergrupper och genom att eleverna redovisar arbeten för varandra. I Tåby skola är det uttalat att de äldre eleverna har ett särskilt ansvar att vara goda föredömen för de yngre eleverna. Eleverna i årskurs 6 visar på en medvetenhet kring sin särskilda roll i skolan och ser det som ett viktigt uppdrag. Det är en självklarhet för dem att de som äldsta elever sätter en prägel på skolans "må-gott-klimat" som en elev uttryckte det.

I intervjuer framkommer att personalen ser förankringen och levandegörandet av demokratiuppdraget som en viktig del i värdegrundsarbetet. Personalen har gemensamma diskussioner om hur de kan förtydliga demokratiuppdraget än mer i den dagliga undervisningen. Personalen har samlats kring en gemensam plan för ansvar och inflytande i ett skolperspektiv. I intervjuer kan eleverna ge exempel på hur lärare låter dem identifiera problem och själva komma fram till hur de ska lösa proble-

met. Eleverna i årskurs 6 beskriver att deras tankar och funderingar mottas respektfullt i den dagliga undervisningen och att deras eget engagemang i skolarbetet därmed också har ökat. Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans medvetna värdegrundsarbete i skolvardagen är gott, och att skolan genom ett fortsatt medvetet arbete kan nå än längre.

Elevernas kunskapsutveckling och elevernas kännedom om och inflytande över sitt eget lärande är ett område som personalgruppen i Tåby skola fokuserar kring. Eleverna är medvetna om de mål som styr deras undervisning och de tycker att den tid som avsätts för att följa upp deras personliga mål gör att de lättare kan ta ansvar för sitt eget lärande och kunskapsutveckling. Både elever och föräldrar tycker att de är införstådda med målen för utbildningen och att de kontinuerligt får relevant information om den enskilde elevens utveckling. Det är även inspektörernas bedömning att lärarna följer upp elevernas utveckling på individnivå i alla ämnen och till viss del på gruppnivå. Lärarna för diskussioner om hur hela lärarkollegiet kan förändra undervisningen i till exempel ett enskilt ämne för att eleverna ska ha större möjligheter att nå målen, men även kring skolans demokratiuppdrag, vilket inspektörerna bedömer som ett gott kvalitetsarbete.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning innehåller inte bedömning av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan behöver förbättra den systematiska uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i alla ämnen.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att det tydligare framgår i vilken mån de nationella målen förverkligats och vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar: I årskurs 5 genomförs de nationella proven i svenska, engelska och matematik i Täby skola. Skolan har för inspektörerna kunnat uppvisat resultat utifrån dessa ämnesprov för åren 2006 och 2007. Resultaten av de nationella proven varierar något i de tre ämnena, men cirka 80 procent av eleverna bedöms uppnå målen. I övriga ämnen och årskurser saknas dokumentation kring skolans resultat och inspektörerna kan således inte bedöma skolans samlade resultat.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att även om uppföljningar av kunskapsresultat gör på individnivå och gruppnivå är skolans arbete inom området sammantaget av mindre god kvalitet.

Uppföljning av skolans verksamhet

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

I Tåby skola finns sammanställningar utifrån resultaten av de nationella proven i ämnena svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Lärarna följer upp varje elevs resultat och det finns i skolan kunskap om måluppfyllelsen på individnivå och på gruppnivå. Resultaten diskuteras hela lärarkollegiet emellan och ligger sedan till grund för förändringar av undervisningen utifrån ett skolperspektiv i enskilda ämnen eller till exempel kring demokratiuppdraget. Personalen uppger att den diskussion som nu förs inom skolan gör att samtalen kring måluppfyllelse tydligare kopplas direkt till undervisningens kvalitet. Det görs dock ingen systematisk uppföljning och utvärdering på skolnivå av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen, vilket måste åtgärdas.

1.3 Bedömning och kommunikation av resultat**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,

Bedömning av området Bedömning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att området överensstämmer med bedömningspunkterna.

6 (10)

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området överensstämmer med bedömningspunkterna.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området överensstämmer med bedömningspunkterna.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området är av god kvalitet med undantag för att skolans likabehandlingsplan inte på alla punkter uppfyller lagens krav vilket beskrivs nedan.

Likabehandlingsplan

Varje skola ska upprätta en likabehandlingsplan och dess mål och åtgärder ska vara synliga i det dagliga arbetet och arbetet måste utgå från de lokala förutsättningarna och behoven.

Personalen uppger att skolorna i Vikbolandsspåret till stor del har likvärdiga förutsättningar och problematik. Skolorna har därför gemensamt utarbetat en likabehandlingsplan då de tycker att det är av vikt att samtliga elever, föräldrar och personal möts av samma information, ställningstaganden och rutiner. Personalen är emellertid medveten om att även om likheterna är många, finns det även skillnader vilket de till viss del försökt synliggöra i planen. Tåby skolas specifika förutsättningar och skolans arbetssätt kring värdegrundsfrågor synliggörs dock inte i likabehandlingsplanen vilket är ett krav enligt lagen. Detta måste skolan åtgärda.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Rektorn tar i huvudsak ansvar för de uppgifter som omfattar uppdraget. Inspektörerna vill dock påpeka vikten av att rektorn ser till att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer personalen i huvudsak har utbildning och kompetens som motsvarar författningarnas krav inom bedömningspunkterna.

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka inslag som innebär en obetydlig kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att området överensstämmer med bedömningspunkterna.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området väsentligen är av god kvalitet förutom att kvalitetsredovisningen bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Kvalitetsredovisningen är ett verktyg i en skolas kvalitetsarbete. Den ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse.

I Tåby skolas kvalitetsredovisning finns skolans mål redovisade, en kort beskrivning av hur skolan har arbetat kring målen, en kort reflektion av måluppfyllelsen och slutligen en mängd åtgärder för utveckling som även skulle kunna beskrivas som en önskelista. Det finns inte alltid åtgärder kopplade till de mål som skolan har identifierat som utvecklingsområden. Det har inte heller skett någon prioritering av skolans alla åtgärder för utveckling, vilket i sin tur leder till att kvalitetsredovisningen saknar fokus. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den tydligare innehåller en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har uppnåtts och ge en tydligare redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser vidta för en ökad måluppfyllelse. Vidare innehåller inte kvalitetsredovisningen bedömningar av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska vilket måste åtgärdas.

Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka att resultatuppföljningar över tid i samtliga ämnen kan ha betydelse för en skolas kvalitetsarbete. Sådana uppföljningar kan även underlätta skolans prioriteringar av utvecklingsområden.

Datum

2008-05-06

Ort

Linköping

Malin Lundquist

Ewa Hallberg